

RCC, 13 augustus 2009, Staatsloterij

RECLAMERECHT

“Jackpot valt gegarandeerd” misleidend

- Nu in de gewraakte uitingen een rechtstreeks verband wordt gelegd tussen het gegarandeerd vallen van de jackpot en de omvang daarvan, zijn de gewraakte uitingen onvolledig omdat daarin niet wordt gewezen op het feit dat er een substantiële kans bestaat dat het bedrag van € 27,5 miljoen niet in zijn geheel wordt uitgekeerd.

Naar het oordeel van de Commissie betreft dit essentiële informatie die de consument nodig heeft om een geïnformeerd besluit over de transactie te nemen. Door het ontbreken van voldoende informatie over het feit dat de kans dat niet de volledige jackpot maar een vijfde van de jackpot wordt uitgekeerd substantieel is, wekken de uitingen ten onrechte de indruk dat in beginsel het volledige bedrag zal worden uitgekeerd en dat een volgende keer de jackpot aanzienlijk kleiner zal zijn. Dit kan beslissingen over de aanschaf van een staatslot in belangrijke mate beïnvloeden. Gezien de grote hoeveelheid klachten die de Commissie over de reclamecampagne van adverteerder heeft ontvangen, voelen veel consumenten zich door het voorgaande misleid. Naar het oordeel van de Commissie had het op de weg van adverteerder gelegen om in de uitingen duidelijker mee te delen dat het vallen van de jackpot niet impliceert dat het bedrag van € 27,5 miljoen altijd volledig wordt uitgekeerd.

- Blijkens de toelichting van adverteerder heeft een eenvijfde lot een uniek lotnummer dat geschikt is om mee te spelen voor de jackpot indien daarvoor de extra inleg wordt betaald. Gelet hierop onderscheidt een eenvijfde lot zich slechts van een gewoon lot, doordat de aankoopprijs van een dergelijk lot eenvijfde gedeelte van de prijs van een gewoon lot bedraagt en een eenvijfde lot slechts recht geeft op een eenvijfde gedeelte van de beschikbare prijs. Door de toename van het aantal eenvijfde loten, die allen een uniek lotnummer hebben, slinkt de kans dat het volledige bedrag van de jackpot wordt uitgekeerd verder.

Ook hierom had het op de weg van adverteerder gelegen om niet langer een verband te suggereren tussen de

hoogte van de jackpot en het winnen van het bedrag van de jackpot

Vindplaatsen:

ReclameCode Commissie, 13 augustus 2009

(J.A.J. Peeters, P.H. Debets, J. de Groot, I. Lasschuijt en J.M.F.M. Waaijer)

Beslissing van de Reclame Code Commissie

in de zaak van [X]

tegen : De Nederlandse Staatsloterij, gevestigd te Den Haag, adverteerder.

De procedure

Klager heeft bij e-mail van 10 augustus 2009 bezwaar gemaakt tegen de hierna te noemen reclame-uitingen.

De voorzitter heeft op grond van artikel 8 lid 1 van het Reglement betreffende de Reclame Code Commissie en het College van beroep bepaald dat de zaak met spoed wordt behandeld.

De Reclame Code Commissie (hierna: de Commissie) heeft de klacht behandeld in haar vergadering van 13 augustus 2009. Namens adverteerder verschenen onder meer Y. van Oordt en mr.dr. J.C. van 't Veer die namens adverteerder verweer hebben gevoerd. Klager is niet ter vergadering verschenen.

De bestreden reclame-uitingen

Het betreft:

- 1) een televisiecommercial waarin onder meer wordt gezegd: "De record jackpot van de Staatsloterij staat op 27,5 miljoen en 10 augustus valt ie gegarandeerd.". In beeld verschijnt onder meer de tekst: "Record Jackpot valt gegarandeerd!";
- 2) radiocommercials waarin onder meer wordt gezegd: "De record jackpot van € 27,5 miljoen valt gegarandeerd.";
- 3) een banner op www.nu.nl waarin onder meer staat: "Record Jackpot 27,5 miljoen . Op 10 augustus valt ie gegarandeerd." en
- 4) een advertentie in het Algemeen Dagblad waarin onder meer staat "Record Jackpot 27,5 miljoen. Jackpot valt gegarandeerd!"

De klacht

In alle reclame-uitingen van adverteerder wordt gezegd dat de Record Jackpot van € 27,5 miljoen gegarandeerd valt. Nu de Record Jackpot bij de trekking op 10 augustus 2009 op een eenvijfde lot is gevallen, is de Record jackpot ondanks die garantie niet volledig uitgekeerd. Adverteerder heeft in de reclame-uitingen niet gecommuniceerd dat slechts € 5,5 miljoen wordt uitgekeerd indien de prijs op een eenvijfde lot valt. Op grond van het voorgaande is sprake van misleidende reclame.

Het verweer

In 2008 heeft de Commissie een identieke klacht tegen eenzelfde reclame-uiting afgewezen. De Commissie dient ook nu de klacht af te wijzen. Het eenvijfde lot is een klein, zelfstandig staatslot. Het is niet een deel van een groter lot. Het eenvijfde lot heeft een uniek nummer. Om mee te doen aan de jackpot dient ook bij een eenvijfde lot extra inleg te worden betaald. Een eenvijfde lot inclusief jackpot kost eenvijfde van een heel lot. Indien de jackpot op een eenvijfde lot valt, wordt

slechts eenvijfde van de prijs uitgekeerd. Dit is een deelnamevorm die allang bestaat en die is uitgewerkt in het Deelnemersreglement. In een persbericht heeft adverteerder gewezen op de mogelijkheid dat de jackpot op een eenvijfde lot zou vallen. In een dergelijk geval wordt het resterende bedrag aan de daarop volgende trekking toegevoegd. Daarmee is de jackpot gevallen, ook al wordt niet het volledige bedrag dat in de jackpot zit uitgekeerd. Verweerder is gehouden, indien vaststaat dat de jackpot in een bepaalde trekking zal vallen, dit in haar uitingen bekend te maken. Dat doet zij door te garanderen dat de jackpot zal vallen. Indien de jackpot op een eenvijfde lot is gevallen is het niet mogelijk een tweede trekking te houden, omdat in dat geval een heel lot zou kunnen worden getrokken, terwijl het gehele bedrag van de jackpot niet meer beschikbaar is. Van de deelnemer mag worden verwacht dat hij kennis neemt van de spelregels. Wie klaagt heeft zich niet voldoende in die spelregels verdiept en kan niet worden beschouwd als de gemiddeld geïnformeerde, omzichtige en oplettende gewone consument.

Het oordeel van de Commissie

1) Adverteerder maakt op verschillende wijze reclame voor de Record Jackpot van € 27,5 miljoen van de Staatsloterij. De klacht richt zich tegen de uitingen waarin een direct verband wordt gelegd tussen de hoogte van de jackpot en het gegarandeerd vallen daarvan.

2) Adverteerder heeft zich beroepen op de eerdere uitspraak van de Commissie in dossier 08.0322, waarin de Commissie op 22 augustus 2008 een vergelijkbare klacht heeft afgewezen. De Commissie overweegt dienaangaande dat dit verweer niet aan beoordeling van de nu ingediende klacht in de weg staat, nu de omstandigheden sinds de vorige uitspraak belangrijk zijn gewijzigd. In dat verband is het volgende van belang. Ter vergadering is gebleken dat er een duidelijke trend onder de kopers van loten van de Staatsloterij bestaat om in toenemende mate met één of meer eenvijfde staatsloten mee te spelen in plaats van met een heel lot. Adverteerder is met deze trend bekend. Als gevolg van deze ontwikkeling was bij de trekking op 10 augustus 2009 het aantal deelnemers met een eenvijfde lot groter dan het aantal deelnemers met een heel lot: 53% van de loten die in die trekking meededen bestond uit eenvijfde loten. Dit betekent dat de kans dat het bedrag van de jackpot volledig zou worden uitgekeerd in die trekking kleiner was dan 50%. Voor de beslissing in deze zaak acht de Commissie niet zozeer van betekenis dat op de meerderheid van de loten niet het volle bedrag van de jackpot kan worden uitgekeerd indien een dergelijk lot als winnend lot wordt getrokken, maar wel dat hieruit blijkt dat op een substantieel deel van de deelnemende loten niet het hele bedrag dat in de jackpot beschikbaar is, kan worden uitgekeerd. Er is geen reden om aan te nemen dat de trekking van 10 augustus 2009 een zo onverwachte stijging van deelnemers met een eenvijfde lot liet zien dat de Staatsloterij met de al genoemde trend bij deze trekking geen rekening behoefde te houden.

3) Nu in de gewraakte uitingen een rechtstreeks verband wordt gelegd tussen het gegarandeerd vallen van

de jackpot en de omvang daarvan, zijn de gewraakte uitingen onvolledig omdat daarin niet wordt gewezen op het feit dat er een substantiële kans bestaat dat het bedrag van € 27,5 miljoen niet in zijn geheel wordt uitgekeerd. Naar het oordeel van de Commissie betreft dit essentiële informatie die de consument nodig heeft om een geïnformeerd besluit over de transactie te nemen. Door het ontbreken van voldoende informatie over het feit dat de kans dat niet de volledige jackpot maar eenvijfde van de jackpot wordt uitgekeerd substantieel is, wekken de uitingen ten onrechte de indruk dat in beginsel het volledige bedrag zal worden uitgekeerd en dat een volgende keer de jackpot aanzienlijk kleiner zal zijn. Dit kan beslissingen over de aanschaf van een staatslot in belangrijke mate beïnvloeden. Gezien de grote hoeveelheid klachten die de Commissie over de reclamecampagne van adverteerder heeft ontvangen, voelen veel consumenten zich door het voorgaande misleid. Naar het oordeel van de Commissie had het op de weg van adverteerder gelegen om in de uitingen duidelijker mee te delen dat het vallen van de jackpot niet impliceert dat het bedrag van € 27,5 miljoen altijd volledig wordt uitgekeerd.

4) Blijkens de toelichting van adverteerder heeft een eenvijfde lot een uniek lotnummer dat geschikt is om mee te spelen voor de jackpot indien daarvoor de extra inleg wordt betaald. Gelet hierop onderscheidt een eenvijfde lot zich slechts van een gewoon lot, doordat de aankoop prijs van een dergelijk lot eenvijfde gedeelte van de prijs van een gewoon lot bedraagt en een eenvijfde lot slechts recht geeft op een eenvijfde gedeelte van de beschikbare prijs. Door de toename van het aantal eenvijfde loten, die allen een uniek lotnummer hebben, slinkt de kans dat het volledige bedrag van de jackpot wordt uitgekeerd verder. Ook hierom had het op de weg van adverteerder gelegen om niet langer een verband te suggereren tussen de hoogte van de jackpot en het winnen van het bedrag van de jackpot.

5) Weliswaar voert adverteerder aan dat zij niet in staat is de wijze waarop mensen aan de Staatsloterij deelnemen te beïnvloeden, maar dat neemt niet weg dat zij bekend is met de hiervoor genoemde trend en de consumenten hierover in haar uitingen, waarin zij ook de omvang van de jackpot vermeldde, had kunnen en moeten informeren. Het persbericht dat adverteerder heeft doen uitgaan, acht de Commissie in dit verband onvoldoende. Hetzelfde geldt voor de toelichting die werd verstrekt op verkooppunten. Adverteerder had deze informatie reeds in het kader van de reclameuitingen dienen te verstrekken, nu deze uitingen beslissend kunnen zijn voor de transactie van de consument, te weten de beslissing om deel te nemen aan de Staatsloterij en het soort lot waarmee gespeeld wordt.

6) Blijkens het voorgaande is sprake van een omissie als bedoeld in artikel 8.3 aanhef en onder c van de Nederlandse Reclame Code (NRC). Voorts is de Commissie van oordeel dat de gemiddelde consument hierdoor ertoe gebracht zou kunnen worden een besluit over een transactie te nemen, dat hij anders niet zou hebben genomen. Om die reden zijn de gewraakte uitingen oneerlijk in de zin van artikel 7 NRC.

De beslissing

Op grond van het voorgaande acht de Commissie de gewraakte reclame-uitingen in strijd met het bepaalde in artikel 7 NRC. Zij beveelt adverteerder aan om niet meer op een dergelijke wijze reclame te maken.

[...]

Gewezen door mr. J.A.J. Peeters, voorzitter en P.H. Debets, J. de Groot, drs. I. Lasschuijt en J.M.F.M. Waaijer, leden. Amsterdam, 13 augustus 2009
